

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*
*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumi o'rta ta'lim maktabi
tabiiy fanlar o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yili 3-sinflar uchun*

DARS ISHLANMALARI

“TASDIQLAYMAN”

O‘IBDO‘

20__-20__-o‘quv yili 3-sinflar uchun tabiiy fanlardan taqvim mavzu rejasi

Nº	O‘tiladigan mavzular rejasi	Soati	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Yozni eslab	1		
2.	Hayvonot olamining xilma-xilligi	1		
3.	Baliqlar	1		
4.	Suvda ham, quruqlikda ham yashovchilar va sudralib yuruvchilar	1		
5.	Qushlar	1		
6.	Sutemizuvchilar	1		
7.	O‘zbekistonning hayvonot dunyosi	1		
8.	O’simliklar olamining xilma-xilligi	1		
9.	O’simliklar hayoti	1		
10.	O‘zbekiston o’simliklar dunyosi	1		
11.	Yulduzlar sayyoralar	1		
12.	Yer sayyorasi	1		
13.	Astronomik va taqvimiylar yil	1		
14.	O’simliklar va hayvonlarning mavsumga bog’liqligi	1		
15.	Ob-havo, yog‘ingarchilik turlari	1		
16.	Harorat	1		
17.	Sayyoramizdagи sovuq joylar	1		
18.	Yer yuzasi	1		
19.	Yerning suv resurslari	1		
20.	Cho’llar va ularning boyliklari	1		
21.	Tog’lar va ularning boyliklari	1		
22.	Moddalar	1		
23.	Organik va noorganik moddalar	1		
24.	Energiya va uning turlari	1		
25.	Elektr nuri nima ?	1		
26.	Biz nima uchun ko’ramiz ?	1		
27.	Eshitish kimga kerak?	1		
28.	Nur va tovush. Qo’shimcha savollar	1		
29.	Yo’lni qanday o‘lchash mumkin?	1		
30.	Massa nima?	1		
31.	Inson tanasi	1		
32.	Ovqat hazm qilish	1		
33.	Gigiyena	1		
34.	Takrorlash . Nazorat ishi	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yozni eslab

Darsning maqsadi:

- a) **ta'limiyl maqsad**-o'quvchilarni yangi mavzu bo'yicha yangi bilimlar berish, qiziqarli tabiat hodisalari, ularning yuz berishiga nimalar sabab bo'lishini o'rgatish.
- b) **tarbiyaviy maqsad**- sayyoramiz, unda yashaydigan hayvonlar va o'simliklar haqida yangi ma'lumotlarga ega bo'lishi, o'quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishslash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.
- d) **rivojlantiruvchi maqsad**-o'quvchilarni mustaqil fikrlashga, turli xil tabiat hodisalari nima sababdan sodir bo'lishi, tabiatda qanday moddalar mavjud va ular qanday ishlatalishi haqida tushuncha berish, tabiatdagi turli moddalar bilan tanishtirish, ularning qayerda ishlatalishi va g'aroyib xususiyatlarini o'rgatish, bolaning dunyoqarashini kengaytirish, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

muloqotga kirishish uchun zarur bo'ladigan og'zaki nutqni o'zlashtirish, jonli va jonsiz tabiat, tabiat hodisalariga oid tayanch so'z va atamalarning ma'nosini aytib bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

davlat ramzlariga hurmat bilan munosabatda bo'lish; farzandlik va o'quvchilik burchini bilish, unga rioya qilish, sinfdagi jihozlar, o'quv qurollarini asrab-avaylash.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

tabiiy boyliklarni, suvni isrof qilmaslik va tejamkorlikning ma'nosini tushunish, unga amal qilish, jihozlardan foydalana olish, ehtiyyotkorlik va xavfsizlik qoidalariga rioya etish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, interfaol.

Dars o`tish metodi: aqliy hujum, aralash, interfaol.

Dars jahozi: mavzuga oid ko'rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Dars jahozi: "O'qituvchi kitobi", mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Shakl: jamoa,guruhsda ishslash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan savol-javob o'tkazish, uy vazifasini bajarilishini ko'zdan kechirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

"Attraksion" fransuzcha so'zdan olingen bo'lib, "o'ziga tortish" degan ma'noni ainglatadi. Hozir har qanday ko'ngilochar qurilma attraksion deb ataladi. Eng mashhur attraksion - bu halqali aylanma charxpalak.

"Akvapark" so'zi ikki qismidagi iborat. Birinchi qismidagi "akva" so'zi lotin tilidan olingen bo'lib, "su" deb tarjima qilinadi. Bu akvaparkdag'i barcha attraksionlar suv bilan bog'liqligini anglatadi.

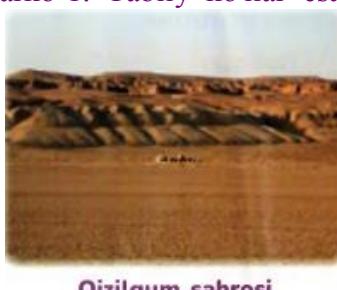
O'zbekistonning katta qismini dasht va cho'llar egallaydi. Ulardan eng mashhurlari – Qoraqum va Qizilqum cho'llari, Mirzacho'l va Ustyurt platosi.

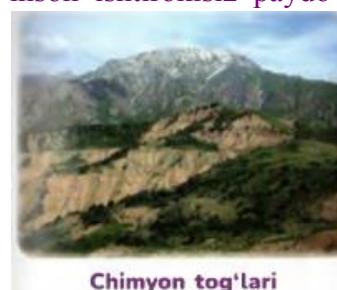
O'zbekistonning shimoli va sharqida baland tog'lar qad ko'tarib turadi. Ulardan ba'zilari shunchalik balandki, u yerdagi qor uyumlari hech qachon erimaydi. O'zbekistonda daryolar ham, ko'llar ham bor. Inson qo'li bilan yaratilgan ko'llar sun'iy ko'llar deyiladi. Eng yirik sun'iy ko'llardan biri - bu Aydarko'1. Tabiiy ko'llar esa inson ishtirokisiz paydo bo'ladi.

Toshkent telemenorasi

Qizilqum sahrosi

Chimyon tog'lari

Orol dengizi

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:			
Sinf:			

Mavzu: Hayvonot olamining xilma-xilligi

Darsning maqsadi:

- a) **ta’limiy maqsad**-o‘quvchilarni yangi mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, qiziqarli tabiat hodisalari, ularning yuz berishiga nimalar sabab bo‘lishini o‘rgatish.
  - b) **tarbiyaviy maqsad**- sayyoramiz, unda yashaydigan hayvonlar va o‘simliklar haqida yangi ma’lumotlarga ega bo‘lishi, o‘quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.
  - d) **rivojlantiruvchi maqsad**-o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga, turli xil tabiat hodisalari nima sababdan sodir bo‘lishi, tabiatda qanday moddalar mavjud va ular qanday ishlatilishi haqida tushuncha berish, tabiatdagi turli moddalar bilan tanishtirish, ularning qayerda ishlatilishi va g‘aroyib xususiyatlarini o‘rgatish, bolaning dunyoqarashini kengaytirish, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirish.
- O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:**

Kommunikativ kompetensiya:

muloqotga kirishish uchun zarur bo‘ladigan og‘zaki nutqni o‘zlashtirish, jonli va jonsiz tabiat, tabiat hodisalariga oid tayanch so‘z va atamalarning ma’nosini aytib bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

davlat ramzlariga hurmat bilan munosabatda bo‘lish; farzandlik va o‘quvchilik burchini bilish, unga rioya qilish, sinfdagi jihozlar, o‘quv qurollarini asrab-avaylash.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

tabiiy boyliklarni, suvni isrof qilmaslik va tejamkorlikning ma’nosini tushunish, unga amal qilish, jihozlardan foydalana olish, ehtiyyotkorlik va xavfsizlik qoidalariga rioya etish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, interfaol.

Dars o`tish metodi: aqliy hujum, aralash, interfaol.

Dars jihizi: mavzuga oid ko‘rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Darsning metodi: og‘zaki (suhbat, savol-javob)

Dars jihizi: “O‘qituvchi kitobi”, mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Shakl: jamoa,guruhda ishslash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: o‘quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tilgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan savol-javob o‘tkazish, uy vazifasini bajarilishini ko‘zdan kechirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Bizning sayyoramizda milliondan ortiq turli xildagi jonivorlar mavjud bo‘lib, hayvonot olamini mayda hasharotlardan tortib ulkan fillar va kitlar tashkil etadi.Bu jonivorlarning barchasi quruqlik, suv, havo, sovuq va issiq iqlimli yashash muhitlariga moslashgan.Hayvonot olami fauna deb ataladi. Faunani zoologiya fani o‘rganadi.

3. Umurtqali va umurtqasiz jonivorlar

Jonivorlar o'zlarining tuzilishiga qarab umurtqali va umurtqasiz turlarga bo'lindi.

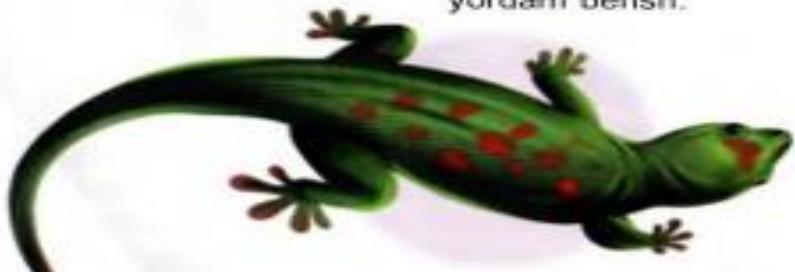
Umurtqasiz jonivorlarda skelet bo'lmaydi. Hasharotlar va o'rgimchaklar qattiq tashqi qobiqqa ega. Shilliqqurt bilan mollyuskaning faqat yumshoq tanasi bo'ladi va ular yerda sudralib yuradi.

Umurtqali jonivorlarda umurtqa va mayda suyaklardan iborat mustahkam skelet bo'ladi.

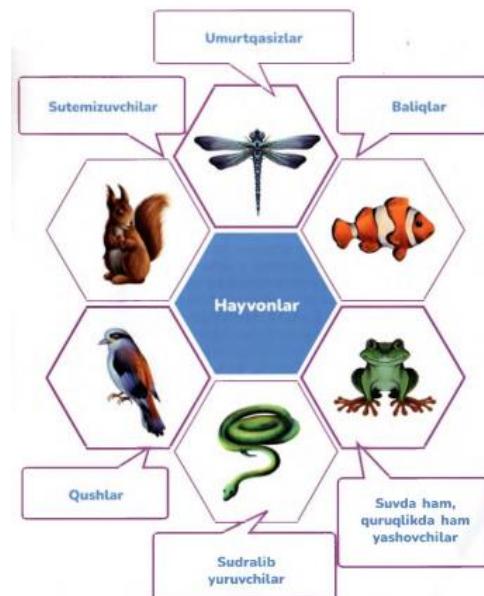

Umurtqali jonivorlarning muhim farqli jihatni umurtqa pog'onalarini ichida orqa miyaning joylashganligidir. Orqa miyaning vazifasi – jonivor tanasini boshqarishda bosh miyaga yordam berish.

Bilasizmi?

150 yildan beri zoologlar zebralarga yo'l-yo'l chiziqlar nima uchun kerakligi haqidagi o'yandilar. Ular uzoq vaqt bu chiziqlar zebralarga yirtqich hayvonlardan yashirinish uchun kerak, deb faraz qildilar. Keyinroq aniqlanishicha, oq-qora chiziqlar ulaming jonajon sahrolarida berkinishlariga yordam bermas ekan. Boshqa olimlar bu chiziqlar zebralarga quyoshda qizib ketmaslik uchun yordam beradi, degan fikrni ilgari surdilar va ular ham adashgan edilar. Faqat yaqindagina yo'l-yo'l chiziqlar yirtqich pashshalar – so'nalmasi chalg'itish va zebralarni bu hasharotlarning chaqishidan himoyalash uchun kerakligi aniqlandi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhabat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

veb-saytimiz: **Zokirjon.com**

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

71 listdan iborat 3-sinf tabiiy fanidan yillik konspektni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

*Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega
bo‘ling!*

Bizda maktablar uchun quydagি hujjatlар mavjud

1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari
2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari
3. Sinf rahbar hujjatlari
4. Metodbirlashma hujjatlari
5. Ustama hujjatlari
6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar
7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)
8. Maktab ish hujjatlari
9. Direktor ish hujjatlari
10. MMIBDO‘ ish hujjatlari
11. O‘IBDO‘ ish hujjatlari
12. Psixolog hujjatlari
13. Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari
14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari
15. Besh tashabbus hujjatlari
16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar